

EEFJE EN DE DIEREN

Lees ook van Matt Haig:
Een jongen met de naam Kerstmis

Matt Haig

Eefje en de DIEREN

Vertaald door Merel Leene

moon

Oorspronkelijke titel *Evie and the Animals*
Oorspronkelijk uitgegeven door Canongate Books Ltd, 2019
© Matt Haig, 2019
© Vertaling uit het Engels: Merel Leene, 2020
© Nederlandse uitgave: Moon, Amsterdam 2020
© Illustraties omslag en binnenwerk: Emily Gravett, 2019
© Omslagontwerp: Rafaela Romaya
Omslagontwerp Nederlandse uitgave: Peter de Lange
Typografie: Marieke Oele

ISBN 978 90 488 5094 5
ISBN 978 90 488 5095 2 (e-book)
NUR 282

www.uitgeverijmoon.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Moon is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Voor Pearl en Lucas

En voor alle kinderen overal ter wereld die hun
best doen om de aarde en alle fantastische dieren
die hier leven te beschermen

‘Sommige mensen praten met dieren. Maar niet veel mensen luisteren ook. Dat is het probleem.’

- A.A. Milne

Een bijzonder kind

Er was eens een meisje dat Eefje Knoop heette. Eefje was geen gewoon kind. Ze was een ‘bijzonder’ kind. Dat zei haar vader altijd. Bijzonder.

Vaak dacht Eefje dat het heel wat makkelijker zou zijn geweest om een gewoon kind te zijn in plaats van een bijzonder kind. Maar ja, wat deed je eraan? Ze was nou eenmaal bijzonder.

En dat was omdat...

Tja, dat lag ingewikkeld. Eefje begreep het zelf niet eens helemaal.

Maar laten we voordat we op die bijzonderheid ingaan eerst met een simpel feit beginnen.

Eefje hield van dieren. Nou zijn er natuurlijk heel veel mensen die van dieren houden, maar Eefje hield van alle dieren. Niet alleen van knuffelbare dieren.

Ja, natuurlijk hield ze van katten en honden. Maar ook van kakkerlakken, slangen, vleermuizen, gieren, hyena's, haaien, kwalen en anaconda's. Ze hield van alle dieren. Eh... behalve dan van de Braziliaanse zwerfspin. Zelfs Eefje vond het lastig om van de dodelijkste spin ter wereld te houden, en binnenkort zul je wel snappen

waarom. Maar in het algemeen kon je de volgende regel aanhouden: als het leefde, hield ze ervan.

En ze wist alles over de dierenwereld. Meer dan wie ook. Er waren waarschijnlijk professoren in de zoölogie aan ongelooflijk knappe universiteiten die minder wisten dan zij. Op haar zesde had ze al meer dan driehonderd boeken over het onderwerp gelezen.

Altijd wanneer ze bezorgd, verdrietig of verveeld was, pakte ze een boek over dieren en ging zitten lezen.

Dus wist ze heel veel.

Dit wist ze bijvoorbeeld allemaal:

1. Slakken kunnen drie jaar achter elkaar slapen en naaktslakken hebben vier neuzen.
2. Een grizzlybeer is zo sterk dat hij een bowlingbal kan vermorzelen.
3. Vogels vinden chilipepers niet heet.
4. Alle clownvissen worden als jongetje geboren. (Sommige veranderen later in een meisjes-clownvis.)
5. Katten kunnen zonder problemen zeewater drinken.

6. Een octopus heeft drie harten.
7. De ogen van een rendier worden in de winter blauw zodat ze beter kunnen zien in het donker.
8. Olifanten zijn bijna twee jaar zwanger.
9. Onder hun gestreepte vacht hebben tijgers een gestreepte huid.

En haar lievelingsweetje:

10. Zeeotters slapen hand in hand zodat ze niet bij elkaar vandaan drijven.

Maar Eefje hield niet alleen van dieren. Ze wist niet alleen ontzettend veel over ze.

Ze kon ook iets heel bijzonders.

Iets heel ongewoons. Iets bijzonder ongewoons.

Ze kon **HOREN** wat dieren dachten.

En soms kon ze dieren laten horen wat zij dacht.

Zonder haar lippen te bewegen en zonder geluid te maken kon Eefje met dieren praten.

Eefje had geen idee hoe dat kwam of waarom ze dieren kon verstaan. Ze kon het gewoon. Naarmate ze ouder werd, leek het steeds vaker te gebeuren. En het was geweldig. Het was haar eigen, zeer geheime superkracht. Ze had maar aan één persoon verteld dat ze dit kon. Haar vader. En hij had gezegd dat ze het tegen niemand mocht zeggen.

Niemand.

‘Je bent bijzonder, maar bijzonder zijn kan vreselijke problemen veroorzaken. Horen wat jij hoort, kan, nou ja... dat kan tot allerlei nare dingen leiden. Heel nare dingen,’ had hij gezegd. ‘Geloof me. Je mag het nooit aan iemand vertellen. En wat je ook hoort, je mag nooit met de dieren communiceren. Je mag nooit iets terugzeggen. Je weet wel, in gedachten.’

Dus deed ze dat niet. En niemand wist van haar gave. Dat dácht ze tenminste.

Of in elk geval tot de dag van het konijn.

Een vogel die Hip heet

De dag van het konijn begon met een vogel. Een mus, om precies te zijn.

De mus – een heel gewoon, klein, roodachtig bruin huismusje – heette Hip.

Eefje had al eerder met de mus gekletst. In gedachten gekletst dan, hè, niet met haar mond gekletst. Maar kletsen was het.

De vogel kwam vaak langs vanwege de zaadjes die Eefje op haar vensterbank uitstrooide. Eefje pulkte stiekem alle zaadjes van het meergranenbrood dat haar vader meestal kocht.

Eefje kon niet altijd de gedachten van dieren horen. Er waren dagen dat ze van geen enkel dier ook maar één gedachte hoorde. Maar Hip was een van de makkelijkste dieren om te verstaan. Niet zo makkelijk als honden, maar ja, dat gold voor geen enkel dier.

‘Wat zie je er vandaag verdrietig uit, Eefje,’ dacht Hip. Hij pikte de zaadjes op terwijl Eefje vanuit haar raam naar de ochtendhemel staarde.

Toen liet Eefje Hip de foto van haar moeder zien die naast haar bed stond. ‘Ik mis haar, Hip.’

‘Ik mis mijn moeder ook,’ zei Hip. Niet met zijn snavel, maar met zijn gedachten. ‘Daar moet ik wel bij vertellen dat ik haar maar kort heb gekend, maar ze leek me fantastisch.’

‘Ik heb mijn moeder ook nooit gekend. Dat wil zeggen, ik kan me haar niet echt herinneren. Alles wat ik van haar weet, heb ik van oma Floor. En van pap natuurlijk. Van hem niet zoveel als je zou denken, trouwens. Is dat gek? Om iets te missen wat je nooit echt gekend hebt?’

‘Helemaal niet. Ik mis alle vrienden die ik nog niet heb gemaakt. En ik heb al duizenden vrienden. We vliegen samen rond. Maar ik ben nog nieuw. Jong. Ik heb nog geen winter meegemaakt. Ik zal nog veel meer vrienden maken. En die mis ik. Omdat ik zeker weet dat ze bijzonder zullen zijn.’

Eefje deed haar best om niet verdrietig te zijn. ‘Hoe is het om te kunnen vliegen, Hip?’

‘Het is het makkelijkste wat er is. Als je vleugels hebt. Het betekent vrijheid. Dat je op en neer en van links naar rechts kunt gaan, waarheen je maar wilt, met de wind in je veren, en alle insecten kunt eten die je tegenkomt. Je zou het geweldig vinden, Eefje.’

‘Dat denk ik ook. Behalve dan dat insecten eten.’

‘Niets is fijner dan vrij zijn om jezelf te zijn,’ vulde Hip aan. ‘Als je vleugels hebt, kun je ze maar beter gebruiken.’

‘Hm. Het schijnt zo.’

Juist op dat moment klopte haar vader op haar slaapkamerdeur. Hij deed hem op een kiertje open.

Hips kleine kopje schoot opzij. ‘O-ooo,’ dacht Hip.

‘Toe nou, Eefje, je zou allang klaar moeten zijn voor school,’ zei Eefjes vader terwijl hij zijn hoofd om het hoekje van de deur stak. Hij zag het open raam en de

wegvliegende mus. Hij zag ook de zaadjes op de vensterbank. 'Eefje, wat heb ik je gezegd? Je moet geen zaadjes van het brood halen en aan de vogels voeren!'

'Sorry, pap. Ik dacht alleen, als ik nou toch geen huisdier mag, dan...'

'Je probeerde toch niet met dat vogeltje te praten, hè? In gedachten, bedoel ik?'

'Nee,' loog Eefje. Ze moest wel. Haar vader had haar op het hart gedrukt dat ze de dierenstemmen in haar hoofd altijd moest negeren, omdat er anders **HEEL ERGE DINGEN** zouden gebeuren. Alleen had hij haar niet verteld wat die erge dingen dan waren. En dat was vreselijk irritant. Vooral omdat Eefje heel, heel graag een huisdier wilde. 'Ik praatte niet met de vogel.'

'Mooi,' zei haar vader. Hij zag er moe uit. Hij had gisteravond nog tot laat gewerkt en in de garage meubels van andere mensen gerepareerd. Misschien miste hij mam ook. Dat was lastig te zeggen. Eefje wilde dat haar vader net zo makkelijk te begrijpen was als een hond.

Die wens had ze wel vaker. Veranderde hij nou maar heel eventjes in een hond... Als hij een hond was, zou ze hem wel begrijpen. Een grote, kwijlende bloedhond. Met honden zit het namelijk zo: ze vertellen je helemaal vanzelf van alles. Een soort praten, alleen dan niet met hun mond, zoals mensen praten. Je hoeft niet eens hun gedachten te lezen om in de gaten te hebben dat ze voortdurend praten. Elke kwispel, elke blaf, elk jankje, elke scheefgehouden kop, elke zachte blik, elke

adenteug en elk hijgje is een vorm van praten. Het zegt iets. Bij mensen is dat meestal niet zo. Misschien hebben mensen daarom woorden nodig. Misschien is het voor mensen zonder woorden gewoon te ingewikkeld om elkaar te begrijpen.

En vaders zijn zo ongeveer de ingewikkeldste dieren die er bestaan.

‘Goed,’ zei hij. ‘School.’

Een konijn in nood

Een paar uur later zat Eefje naast haar beste vriendin, Leonoor van Zon, in de kantine van de Loftingse basisschool.

Eefje at haar boterhammen met tomaat en luisterde intussen naar Leonoor, die over haar nieuwe puppy vertelde. Het was een maltezer en ze heette Bibi. Leonoor had een foto op haar telefoon.

Leonoors ouders waren beroemde vloggers. Hun kanaal op YouTube – *De zonnige kant van het leven* – had twee miljoen abonnees. Leonoor was letterlijk vanaf dag één van haar leven de ster in hun video's. Haar geboorte was het onderwerp van een van de populairste afleveringen, 'Ons kleine meisje', die 17.637.239 keer bekeken was.

'Mijn moeder heeft het nagezocht. Internetgebruikers blijken maltezers het schattigste hondenras te vinden, dus daardoor krijgen we meer hits. Mijn vader is vreselijk allergisch voor honden, maar mijn moeder zegt dat hij dan maar gewoon moet niezen. Trouwens, van Bibi hoeft hij helemaal niet te niezen.'

Eefje wist natuurlijk waarom. 'Maltezers zijn hypo-allergeen omdat ze niet verharen.'

‘O,’ zei Leonoor terwijl ze de sushirolletjes uit haar brooddoosje opat. ‘Waarom kom je niet langs om haar te bekijken? Vanavond! Je vindt haar vast geweldig. Ik bedoel, jij houdt van alle dieren, dat weet ik. Zelfs van lelijke beesten. Zelfs van kakkerlakken. Dus hou je vast ook van Bibi. Ze is echt zóóó schattig. Misschien kun je zelfs in een video optreden! Als je tenminste, eh... een keer wat leuks met je haar doet.’

‘Wat is er mis met mijn haar?’

‘Het is gewoon een beetje, nou ja... saai.’

‘Is dat zo? Ik dacht dat het gewoon haar was,’ zei Eefje, die nooit veel aandacht aan haar uiterlijk besteedde. Ze was best lang voor een elfjarige, met een best kleine neus en best grote ogen. Het was allemaal nogal ‘best’. Maar mensen zeiden altijd dat ze een ‘lieve glimlach’ of een ‘wijze glimlach’ had, wat waarschijnlijk beter was dan een gemene of domme glimlach. Het enige waar ze echt tevreden mee was, was haar (best) bruine haar, omdat het precies dezelfde kleur had en net zo steil was als haar moeders haar op alle foto’s.

‘Hahahahaha,’ zei Leonoor lachend, terwijl ze selfies maakte met een eenhoornfilter. Een eenhoorn die sushi at. ‘Je bent zóóó **GRAPPIG**, Eefje. Ik vind je echt leuk. Maar het geeft niet, je innerlijk is het belangrijkste. Dat zegt Chris, de fitnessleraar van mijn vader altijd. O ja, en hij is een mannelijk model.’

Eefje haalde haar schouders op. Soms had ze geen woorden voor Leonoor. Alsof Leonoors woorden water waren en ze een tijdje haar adem moest inhouden tot ze eindelijk voorbij waren. Af en toe vroeg Eefje zich af waarom ze bevriend was met Leonoor, want Leonoor bezorgde haar altijd een rotgevoel over zichzelf.

Na de lunch wilde Eefje even alleen zijn. En dus besloot ze om naar de schoolbibliotheek te gaan. Ze was gek op de schoolbibliotheek, omdat ze daar een grote verzameling boeken over de natuur en over dieren hadden. Ze bedacht dat ze nog een boek moest terugbrengen. Dat boek was de *Encyclopedie van bedreigde diersoorten*. Ze had het in twee dagen in een ruk uitgelezen en was boos geworden toen ze ontdekte dat een heleboel verschillende soorten tijgers al uitgestorven waren en dat de overgebleven tijgersoorten het maar nauwelijks redden. Ze was nog bozer geworden toen ze las dat lederschildpadden – de grootste zeeschildpadden – bijna uitgestorven waren. Die dieren bestonden namelijk al 110 miljoen jaar, sinds de tijd van de dinosauriërs. Aangezien de moderne mens nog maar 200.000 jaar bestond – bij lange na geen miljoen jaar – vond ze het van ons nogal brutaal – onbeschoft zelfs – om al die dieren die er eerder waren dan wij en het zonder ons prima gered hadden, in hun bestaan te bedreigen. Nou ja, zo dacht Eefje erover.

En dus liep ze in haar eentje met de encyclopedie onder haar arm door de gang naar de schoolbibliotheek.

Kahlo was het nieuwe schoolkonijn. Om een of andere vreemde reden was ze naar de beroemde Mexicaanse kunstenaar Frida Kahlo genoemd. Ze woonde in een hok dat naast de deur van het kantoor van de secretaresse stond.

De enige keer dat Eefje Kahlo had horen denken, was gisteren geweest, toen ze met Leonoor langskwam. Het konijn had uit haar waterflesje gedronken en Eefje had haar horen zeggen: ‘O nee.’ Omdat Leonoor erbij was geweest, was Eefje niet gestopt om te vragen of alles wel goed ging met Kahlo.

Nu hoorde Eefje alweer een gedachte.

Een stem, een fluistering, een klacht, iets.

Eefje draaide zich om.

‘Daar heb je er weer eentje,’ dacht Kahlo in zichzelf.

‘Loopt straal langs me. Maakt zich nergens druk om.’

Eefje bleef staan.

‘O, dit is helemaal niet goed. Zonder mij gaan ze dood.’

Eefje staaarde ingespannen naar het konijn. Ze had gemerkt dat ze niet haar ogen moest sluiten, maar ingespannen naar een dier moest staren. Dan was de kans groter dat ze de gedachten van het dier hoorde.

‘Kahlo, wat is er aan de hand?’ vroeg ze in stilte terwijl er een paar jongens langsliepen die een klas lager zaten dan zij.

De jongens stootten elkaar aan en grinnikten om Eefje, die zomaar naar een konijn stond te staren.

Het konijn hoorde de vraag niet, dus dacht Eefje hem opnieuw. Ze fluisterde de woorden zelfs voor zich uit om ervoor te zorgen dat de gedachte heel duidelijk en nauwkeurig was. ‘Kahlo. Wat. Is. Er. Aan. De. Hand?’ Kahlo keek op en maakte oogcontact met Eefje. Ze had een lieve, maar treurige snuit en haar oren zaten platgedrukt tegen de bovenkant van het hok. ‘Snap je wat er in me omgaat?’ dacht-vroeg het konijn.

‘Ja.’

‘Dat heb ik een mens nog nooit zien doen. Andere dieren wel, de hele tijd... Maar een mens? Dat is vast zeldzaam.’

Eefje wist dat het inderdaad zeldzaam was. Een kat had haar ooit verteld dat het kwam doordat mensen zo arrogant waren – en dat uit de mond van een kat, nota bene.

Het konijn duwde haar grijsbruine snuit tegen het gaas

en smeekte met haar donkere, glanzende, wanhopige ogen. 'Ik hoor hier niet te zijn. Ik hoor thuis in het bos. Ik ben meegenomen uit het Woud vol Hoken. Ik hoor thuis in ons hol. Ik hoor thuis in de kolonie.'

'Het Woud vol Hoken?'

'Ja. Dat is hier vlakbij. Ik ben gestolen door Brenda.'

'Brenda? Wie is Brenda?'

'Brenda. Brenda Bakker.'

Eefje glimlachte. 'Heet mevrouw Bakker Brenda? Geweldig. Brenda Bakker.' Toen drong tot haar door wat Kahlo tegen haar had gezegd. 'Heeft mevrouw Bakker, de directeur, je uit het bos gestolen?'

'Ja.'

'Dat is verschrikkelijk! Zoiets zou ze nooit doen!'

'Tja, het is echt waar. Konijnen liegen niet. Ik ben ontvoerd. Ze heeft me meegenomen. En ik moet terug. Ik heb een grote familie. Ik heb mijn moeder nog. Weet je hoe erg het is om niet bij je moeder te zijn?'

Eefje voelde een vertrouwd, diep verdriet. 'Beter dan wat dan ook,' zei ze.

'Alsjeblieft. Ze is maar tweehonderd sprongen hiervandaan. Springen! Ik mis het om te springen! Maar hier kan ik nauwelijks springen zonder mijn kop te stoten. Je moet me helpen. Je bent de enige die me kan verstaan.'

Plotseling werd Eefje ontzettend onrustig. Ze keek om zich heen. Er was niemand. 'Hoe wil je dat ik je help?'

'Je moet me hieruit zien te krijgen.'

